Lietas Nr. C13056213
Lietas arhīva Nr. C-0155-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Dobelē, 2014.gada 13.februārī

Dobeles rajona tiesa tiesnese R.Krasovska,

rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. B/ maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

Prasības pieteikumā norādīts, 2012.gada 22.aprīlī dzimusi prasītājas mazmeita /pers. D/. Atbildētāja ir /pers. D/ māte. Prasītāja ar bāriņtiesas lēmumu ir iecelta par mazmeitas aizbildni. Prasītājai nepietiek līdzekļu mazmeitas uzturēšanai, jo bērns aug, nepieciešams apģērbs, apavi. Prasītāja nestrādā, līdzekļus iztikai, kas sastāda aptuveni Ls 150 mēnesī, pelna viņas dzīves draugs. Lūdz tiesu piedzīt uzturlīdzekļus no atbildētājas par labu prasītājai mazmeitas /pers. D/ uzturam saskaņā ar LR Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem nr. 37 noteikto minimālo apmēru, kas uz prasības iesniegšanas brīdi sastāda Ls 50 mēnesī. Mainoties minimālajai mēnešalgai proporcionāli maināms piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru. Noteikt, ka spriedums izpildāms nekavējoties.

Atbildētājas paskaidrojums tiesas noteiktajā termiņā tiesā nav saņemts.

Lieta tika izskatīta rakstveida procesā, jo neviena no pusēm neizteica lūgumu par uzklausīšanu tiesas sēdē. Atbildētājām par lietas izskatīšanu rakstveida procesā paziņots, ko apliecina lietas uzziņas (lietas 1., 2.lapas). Atbildētājam nosūtītais prasības pieteikuma eksemplārs atgriezts atpakaļ tiesā ar norādi- beidzies glabāšanas laiks. Paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā tiesā atpakaļ nav saņemts, kas nozīmē, ka par celto prasību un lietas izskatīšanas rakstveida procesā datumu atbildētājam bija zināms. Tiesas korespondence atbildētājai nosūtīta uz deklarēto dzīves vietu, līdz ar to atbildētājai par tiesas sēdi un celto prasību paziņots Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā.

MOTĪVU DAĻA

Tiesa, pārbaudījusi rakstiskos pierādījumus lietā, dzimšanas apliecību Nr. /numurs/, kas apliecina, ka atbildētāja ir nepilngadīgās /pers. D/, /personas kods/, māte (lietas 8.lapa) uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

2012.gada 3.maija Dobeles novada pašvaldības Dzimtsarakstu nodaļas izziņa Nr. 27/102/1/12-27.1. apliecina, ka /pers. D/ deklarētā dzīves vieta ir /dzīvesvieta/ (lietas 9.lapa).

Ar Dobeles novada bāriņtiesas 22.10.2013. lēmumu Nr. 1-6/145 nodibināta aizbildnība /pers. D/ un nolemts par viņas aizbildni iecelt prasītāju (lietas 11.-12.lapas)

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē arī bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošināt garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo daļu, vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Saskaņā ar minētā panta otro daļu, pienākums gādāt par bērnu uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Katra vecāka pienākums ir dot bērnam minimālo uzturlīdzekļu apjomu neatkarīgi no viņa mantiskā stāvokļa. Atbildētājas nevēlēšanās uzturēt savu bērnu nevar būt par iemeslu viņas atbrīvošanai no mātes pienākumu pildīšanas un līdzekļu gādāšanas sava bērna uzturam.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina viņa pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte. Bērnu tiesību aizsardzības likuma 24.panta pirmā daļa nosaka, ka atbilstoši Civillikuma noteikumiem vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Katra vecāka pienākums ir dot bērnam minimālo uzturlīdzekļu apjomu neatkarīgi no viņa mantiskā stāvokļa. Atbildētājas nevēlēšanās uzturēt savu bērnu nevar būt par iemeslu viņas atbrīvošanai no mātes pienākumu pildīšanas un līdzekļu gādāšanas sava bērna uzturam. Atbildētāja ir darbaspējīgā vecumā, tiesas rīcībā ziņu par viņas darbaspēju zudumu nav.

Tiesa uzskata, ka prasītājas celtā prasība par uzturlīdzekļu piedziņu, atbilstoši Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr. 37 nosacījumiem par minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa jānodrošina katram savam bērnam, ir apmierināma un šajā konkrētajā gadījumā ievērojot to, ka /pers. D/ patlaban sasniegusi 1 gada vecumu, viņai nosakāms uzturlīdzekļu apjoms 25 % apmērā no Latvijas Republikas Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Līdz ar to lietas izskatīšanas dienā, uzturlīdzekļu apmēru bērna uzturam ir nosakāms piedzīt LR Ministru Kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" noteiktajā apmērā un kārtībā. Ņemot vērā to, ka uz šo brīdi Latvijas Republikā noteikta minimālā darba alga ir 320 *euro*, no atbildētājas piedzenami uzturlīdzekļi meitas /pers. D/ uzturēšanai 80 *euro* ik mēnesi, šādi uzturlīdzekļi ir piedzenami sākot ar 2014.gada 1.janvāri, līdz brīdim kad meita sasniegs 7 gadu vecumu.

Mainoties minimālajai mēneša darba algai, piedzenamais uzturlīdzekļu apmērs mainās proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram saskaņā ar LR Ministru Kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr. 37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosacījumiem.

Uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama no brīža, kad prasītājs cēlis prasību tiesā, tas ir no 2013.gada 4.novembra. Līdz ar to par laika periodu no 2013.gada 4.novembra līdz 2014.gada 1.janvārim uzturlīdzekļi piedzenami, ņemot vērā apstākli, ka minimālā darba alga 2013. gadā bija noteikta Ls 200, tas ir uzturlīdzekļi aprēķināmi 25% apmērā no Ls 200, kas ir Ls 50 mēnesī, vai EUR 71,14.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma (turpmāk CPL) 42.panta pirmās daļas noteikumiem tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai daļai. Šajā gadījumā valsts nodeva aprēķināma saskaņā ar CPL 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunkta un CPL 35.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem. Ievērojot to, ka uzturlīdzekļu maksājumu kopsumma par vienu gadu sastāda EUR 960 no atbildētāja piedzenama valsts nodeva valsts ienākumos EUR 144 apmērā, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 6,26 apmērā.

Atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei attiecībā par valsts nodevas piedziņu, termiņš nosakām 10 dienas no brīža, kad spriedums stāsies likumīgā spēkā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, sprieduma izpildi par uzturlīdzekļu piedziņu noteikt – nekavējoties.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{27} panta pirmās daļas noteikumiem tiesas spriedums par maza apmēra prasībām apelācijas kārtībā nav pārsūdzams. Saskaņā ar šī likuma otrās daļas noteikumiem spriedumu par maza apmēra prasību lietas dalībnieki var pārsūdzēt kasācijas kārtībā.

Saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likuma 6.panta pirmo daļu tiesa konvertē prasības summas *euro* valūtā, norādot tās sprieduma rezolutīvajā daļā latos informatīvi.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civillikuma 179.pantu, Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr. 37, Civilprocesa likuma 8., 97., 34. pantiem, 42.panta pirmo daļu, 193., 199., 204.^{1}, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 250.^{25},pantu tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, par labu /pers. B/, /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna – meitas /pers. D/, /personas kods/, uzturam **EUR 71,14** (septiņdesmit viens *euro* 14 centi) (Ls 50) ik mēnesi sākot ar 2013.gada 4.novembri līdz 2014.gada 1.janvārim, no 2014.gada 1.janvāra piedzīt ik mēnesi **EUR 80,00** (astoņdesmit *euro* 00 centi) (Ls 56,22), šādi uzturlīdzekļus piedzīt līdz bērns sasniegs 7 gadu vecumu, pēc tam turpināt uzturlīdzekļu piedziņu 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās darba algas līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk par minimālo uzturlīdzekļu apmēru saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Mainoties minimālās algas apmērā, uzturlīdzekļu apmērs mainās proporcionāli valstī noteiktajai minimālajai darba algai.

Piedzīt no **/pers. C/**, /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu **EUR 144,00** (viens simts četrdesmit četri *euro* 00 centi) (Ls 101,20)apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **EUR 6,26** (seši *euro* 26 centi) (Ls 4,40)apmērā.

Daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu un valsts nodevas piedziņu noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumus apliecinošus dokumentus iesniegt Dobeles rajona tiesā.

Daļā par uzturlīdzekļu piedziņu spriedums izpildāms nekavējoties.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2014.gada 13.februāra, Latvijas Republikas Augstākajā tiesā, kasācijas sūdzību iesniedzot Dobeles rajona tiesā.

Tiesnese R.Krasovska